Chrudimský zpravodaj

11
2026

Téma: Chrudim a její vojáci 4–5

Sociální podnik: Lidé, kteří pečují o naše město 8

Chrudim se chystá na advent 12–13

Úvodník

Vážení Chrudimáci, milé Chrudimačky,

podzim se pomalu přehoupl do své závěrečné části a s listopadem přichází období, kdy se dny krátí, ulice pokrývá spadané listí a my se začínáme ohlížet za uplynulým rokem. Ani se nenadějeme a naše město se znovu rozzáří vánočními světly, náměstím zavoní svařené víno a společně přivítáme advent. Než se tak ale stane, čeká nás ještě řada zajímavých událostí, setkání i příběhů, které stojí za pozornost.

Listopad je také měsícem vzpomínek a úcty k historii. Jedenáctého listopadu si připomeneme Den válečných veteránů, který má v Chrudimi díky dlouholeté přítomnosti výsadkářů mimořádný význam. V tomto čísle se proto ohlédneme za historií chrudimské vojenské posádky, připomeneme její tradice i příběhy těch, kteří svou službou přispěli k naší bezpečnosti a svobodě. Právě svoboda, jejíž hodnotu si znovu připomeneme také 17. listopadu, není samozřejmostí a zaslouží si naši pozornost i v každodenním životě.

K minulosti se vracíme také prostřednictvím příběhu Ležáků. Představíme vám novou knihu chrudimské autorky Kristiny Čechalové s názvem *Ležáky – vesnička, která zmizela,* jejíž vznik podpořilo i naše město Chrudim.

Vedle velkých historických událostí však město tvoří především lidé a jejich každodenní práce. V listopadovém vydání vám proto představíme Sociální podnik města Chrudim, jehož zaměstnanci se významně podílejí na péči o naše veřejná prostranství. Nahlédneme také do práce městské policie, která má nového čtyřnohého pomocníka, a podíváme se, jak se proměňuje prostředí našich mateřských škol.

A protože se blíží závěr roku, nemohou chybět ani pozvánky na kulturní a společenské události. Těšit se můžeme na tradiční Kateřinské posvícení, koncerty, divadelní představení i řadu aktivit pro děti a celé rodiny. Poslední listopadová neděle pak bude patřit slavnostnímu rozsvícení vánočního stromu na Resselově náměstí, které společně s adventními trhy odstartuje jedno z nejkrásnějších období roku. Letos navíc adventní atmosféru obohatí nové dobrodružství pro rodiny s dětmi a tradiční chrudimské betlémy.

Vážení spoluobčané, letošní rok se pomalu chýlí ke konci a naše město má za sebou také komunální volby. Bez ohledu na povolební jednání však zůstává to nejdůležitější stejné – Chrudim je především naším společným domovem. Místem, o které stojí za to pečovat, kde se potkáváme, pomáháme si a společně vytváříme jeho budoucnost.

Přeji vám příjemné čtení, klidné listopadové dny a mnoho hezkých setkání. Ať si v předvánočním shonu najdeme čas nejen na všechny povinnosti, ale především na sebe navzájem.

František Pilný
váš starosta města Chrudim

Aktuality

Setkání se starostou
středa 4. listopadu v 18 hod.
restaurace v Muzeu

Svoz bioodpadu
sobota 7. listopadu, 9–12 hod.
Markovice, Medlešice,
plochá dráha

Ukládání broučků
čtvrtek 5. listopadu od 17 hod.
náměstí U Vodárny

Benefiční koncert skupiny Epydemye
čtvrtek 5. listopadu
Velká scéna Divadla K. Pippicha
od 19 hod.

Strašidelný Leťák a Festuňk
sobota 7. listopadu od 17 hod.
Letní kino, hospoda Festuňk

Podzimní vycházka do Městského parku
neděle 8. listopadu ve 14 hod.
sraz u sochy Kalliopé v Městském parku

Den válečných veteránů
středa 11. listopadu v 11 hod.
Resselovo náměstí
nástup 43. výsadkového pluku

Den boje za svobodu a demokracii
úterý 17. listopadu
státní svátek

Kateřinské posvícení
sobota 21. listopadu od 9 hod.
Resselovo náměstí

Rozsvícení vánočního stromu
neděle 29. listopadu v 17 hod.
Resselovo náměstí

Adventní trhy
29. listopadu – 23. prosince
Resselovo náměstí

Příští uzávěrka:
9. listopadu do 12 hodin

Okénko matričních událostí

Narození
V září se narodilo 69 miminek, 38 chlapců a 31 děvčat. Novými občánky města Chrudim se stalo 9 z nich. Oblíbená jména měsíce jsou Adam, Ester a Valerie.

Svatby
V září se konalo 16 svateb, z toho 6 v obřadní síni města, 3 na statku Habrovka v Čejkovicích, 4 svatby ve Stodole Topol a po jedné v Muzeu barokních soch v Chrudimi, v Rabštejnské Lhotě a v Tuněchodech.

Úmrtí
V srpnu zemřelo ve správním obvodu města 46 osob, 26 mužů a 20 žen. Ve 12 případech se jednalo o občany města Chrudim.

Ing. Hana Květenská, vedoucí úseku matrik

Vítání občánků

V úterý 6. října bylo v městské obřadní síni uvítáno do života osm nových Chrudimáčků:

Ellen Burešová, Matyáš Hromádko, Sára Košková, Josefína Rybová, Adam Bouška, Filip Hegr, Agnes Kopecká a Adriana Svobodová.

Plno zdraví a štěstí do života popřál malým občánkům i jejich rodičům zastupitel našeho města pan Mgr. Vilém Meduna. Pěkným kulturním vystoupením přispěly děti z Mateřské školky Svatopluka Čecha. Městská knihovna Chrudim opět věnovala malý knižní dárek pro děti i rodiče. Na varhany slavnost doprovodila Mgr. Hedvika Jochcová.

Renata Toufarová, tajemnice Komise pro občanské záležitosti

Vyúčtování dotací, grantů a peněžitých darů za rok 2026

Odbor školství, kultury, sportu a cestovního ruchu MěÚ Chrudim upozorňuje, že vyúčtování dotací a grantů poskytnutých v roce 2026 je nutné předložit nejpozději do 30. 11. 2026!

Termín pro předložení vyúčtování peněžitých darů je do 31. 12. 2026.

Bližší informace: Bc. Monika Slaninová, tel. 469 657 671, e-mail: *monika.slaninova@chrudim-city.cz,* Jana Šulcová, tel. 469 657 692, e-mail: *jana.sulcova@chrudim-city.cz*.

Bc. Monika Slaninová a Jana Šulcová, Odbor školství, kultury, sportu a cestovního ruchu

Grantová témata pro rok 2027

Rada města Chrudim schválila dne 5. 10. 2026 usnesením č. R/394/2026 grantová témata v rámci programu Zdravé město a místní Agenda 21 pro rok 2027.

Grantová témata vychází z dokumentu *Česká republika 2030*. Ten udává směr rozvoje ČR na příští desetiletí. Jsou v nich zohledněny i potřeby města Chrudim (výsledky komunitního plánování apod.).

Zvolená grantová témata pro rok 2027:

1. Lidé a společnost

1A. Podpora prorodinných aktivit
1B. Podpora participace seniorů na veřejném životě, prohloubení mezigenerační spolupráce, zapojení starších osob do dobrovolnických aktivit
1C. Podpora projektů na zmírňování ohrožení sociálním vyloučením
1D. Podpora dalších činností prevence sociálně nežádoucích jevů
1E. Projekty podporující komunitní soužití
1F. Programy zaměřené na finanční a zdravotní gramotnost, kybernetickou bezpečnost pro různé cílové skupiny

2. Zdraví – prevence a podpora zdravého životního stylu

2A. Zdravé stárnutí
2B. Prevence úrazů u všech věkových skupin, prevence závislostí
2C. Zdravý životní styl (stravovací návyky a pohyb)
2D. Programy podpory duševního a fyzického zdraví

3. Adaptace na změnu klimatu

3A. Programy zaměřené na předcházení vzniku odpadů
3B. Revitalizace zeleně ve městě
3C. Projekty přispívající k šetření zdrojů

Jana Šulcová, Odbor školství, kultury, sportu a cestovního ruchu

Podzimní svoz bioodpadu

V sobotu 7. listopadu se od 9 do 12 hodin uskuteční podzimní svoz bioodpadu v Markovicích u hasičské zbrojnice, v Medlešicích u zámku a na ploché dráze u hospice.

Na místech budou přistaveny kontejnery a přítomen proškolený pracovník Technických služeb Chrudim, který pomůže s nakládkou.

Do kontejnerů patří spadané listí, větve a drobný zahradní odpad, posečená tráva a další zbytky rostlinného původu.

Do kontejnerů nepatří žádný směsný, objemný ani nebezpečný odpad!

red

Chrudim a její vojáci

Od konce první světové války k dnešním výsadkářům a novodobým veteránům

Každý rok 11. listopadu si připomínáme ty, kteří sloužili v ozbrojených konfliktech a zahraničních operacích. V Chrudimi má Den válečných veteránů mimořádně konkrétní podobu. Vojenská posádka a výsadkáři patří po desetiletí k životu města a jejich příběh spojuje historickou paměť se současnou odpovědností.

Rok 1918 a hodina, která se zapsala do dějin

První světová válka zasáhla Evropu v rozsahu, který do té doby neměl obdoby. Miliony vojáků i civilistů zemřely, další se vraceli domů se zraněními a zkušenostmi, jež je provázely po zbytek života. Také Chrudim nesla následky války přímo. Na čestném vojenském pohřebišti u kostela Povýšení svatého Kříže je pohřbeno 239 vojáků, kteří zemřeli ve zdejší c. k. pozorovací stanici. Jejich hroby připomínají, že válka nebyla vzdálenou událostí z učebnic, ale zasáhla i místní nemocnice, rodiny a veřejný prostor.

Dne 11. listopadu 1918 bylo v železničním voze v lese u Compiègne ve Francii dohodnuto příměří mezi státy Dohody a Německem. Dokument byl podepsán časně ráno a v 11 hodin vstoupilo zastavení bojů na západní frontě v platnost. Právě odtud pochází známé spojení jedenáctá hodina jedenáctého dne jedenáctého měsíce. Nešlo ještě o formální uzavření míru, ale pro vojáky v zákopech znamenal tento okamžik konec palby.

Výroční připomínka se nejprve nazývala Dnem příměří. V různých zemích postupně získala podobu Dne památky nebo Dne veteránů. Smysl se rozšířil: vedle padlých z první světové války začala veřejnost vzdávat úctu také veteránům dalších konfliktů a lidem, kteří se ze služby vrátili domů.

Vlčí mák a československá výsadková tradice

S připomínkou padlých se spojil červený vlčí mák. Na rozrušené půdě západní fronty vyrůstal mezi zákopy a hroby a stal se obrazem života uprostřed zkázy. Kanadský vojenský lékař John McCrae jej v roce 1915 zachytil v básni Na flanderských polích. Po válce se květ rozšířil jako veřejně srozumitelný symbol paměti a podpory veteránů. Kdo si jej připne, nevyjadřuje obdiv k válce. Připomíná její lidskou cenu a dává najevo úctu těm, kteří nesli její následky.

Rok 1941
Kořeny československých výsadkářů sahají do druhé světové války. Československá exilová vláda vytvořila ve Velké Británii Zvláštní skupinu D, z níž byly od roku 1941 vysílány výsadky do okupované vlasti. V Sovětském svazu byla v roce 1944 ustavena 2. československá samostatná paradesantní brigáda, která se zapojila do karpatsko-dukelské operace a Slovenského národního povstání. Dnešní výsadkové jednotky se k tomuto odkazu hlásí jako k tradici odborné připravenosti, osobní odpovědnosti a služby republice.

Rok 1947
Po obnovení Československa začala příprava samostatného výsadkového vojska. Dne 1. října 1947 vznikl Pěší prapor 71 výsadkový, později přejmenovaný na 71. výsadkový prapor. Na jeho zkušenosti navázaly další jednotky. Výsadkové vojsko v následujících letech zahrnovalo taktické výsadkáře, průzkumníky i síly určené pro zvláštní úkoly.

Rok 1969
Po okupaci Československa v srpnu 1968 zasáhla výsadkové jednotky rozsáhlá reorganizace armády. Sedmdesátý první výsadkový prapor byl deaktivován a jeho tradice přežívala téměř dvě desetiletí především mezi bývalými příslušníky. Nová kapitola se otevřela až v Chrudimi.

Chrudim se stává domovem výsadkářů

Rok 1987
Dne 1. října 1987 byl v chrudimské posádce aktivován 71. úderný výsadkový prapor. Tím začalo období, které natrvalo spojilo město s moderním československým a později českým výsadkovým vojskem. Pro Chrudim to neznamenalo pouze přítomnost útvaru za branami kasáren. Vojáci se stali obyvateli města, sousedy, sportovci, rodiči školáků a účastníky veřejného života.

Roky 1991 a 1994
Po změně bezpečnostních podmínek byl útvar v říjnu 1991 přejmenován na 71. prapor rychlého nasazení. Dne 1. dubna 1994 se stal základem nově vzniklé 4. brigády rychlého nasazení a nesl název 43. výsadkový mechanizovaný prapor. Na konci devadesátých let se jeho struktura a způsob nasazení přibližovaly jednotkám typu Rangers; později se ustálil název 43. výsadkový prapor.

Zahraniční operace

Příslušníci chrudimského útvaru získávali zkušenosti v operacích na území bývalé Jugoslávie, v Iráku, Afghánistánu a Mali. Účastnili se misí pod vedením NATO, OSN a Evropské unie. Za každým názvem země přitom stojí konkrétní měsíce odloučení, riziko, náročný návrat i rodiny, které službu prožívaly doma. Právě zde se historie Dne válečných veteránů propojuje se současností. Veteránem není pouze černobílá postava z dávné fotografie. Může jím být člověk, kterého běžně potkáváme v chrudimských ulicích.

Roky 2001 a 2002
Česká republika si Den válečných veteránů připomíná od roku 2001. V roce 2002 přijal Parlament České republiky zákon o válečných veteránech, který upravil podmínky pro přiznání jejich statusu a úkoly státu v oblasti péče. Dnešní právní úprava zahrnuje účastníky národního boje za osvobození i novodobé veterány, kteří splnili zákonné podmínky služby v zahraničních operacích. Důležitější než paragrafy je základní princip: služba nekončí návratem z mise a odpovědnost společnosti nekončí předáním medaile.

Rok 2005
Dne 28. října 2005 propůjčil prezident republiky 43. výsadkovému praporu bojový prapor. Tento symbol vyjadřuje čest jednotky, její tradici a odpovědnost vůči státu. V chrudimské posádce dnes tuto historii uchovává Síň tradic, která přibližuje vývoj československých a českých výsadkových jednotek i osobnosti, na jejichž odkaz současní vojáci navazují.

Od praporu ke 43. výsadkovému pluku

Rok 2014
Zahraniční služba má i tragickou stránku. Po smrti českých vojáků v Afghánistánu vznikl v Chrudimi charitativní běh na podporu rodin výsadkářů, kteří v roce 2014 zahynuli. Z místní iniciativy se stala tradice spojená se dnem otevřených dveří. Výtěžek podporuje Vojenský fond solidarity, který pomáhá vojákům, válečným veteránům a jejich rodinám v těžkých životních situacích. Taková pomoc dává slovu sounáležitost konkrétní obsah.

Rok 2020
Dne 1. října 2020 vznikl v Chrudimi transformací 43. výsadkového praporu dnešní 43. výsadkový pluk. Stal se třetím manévrovým prvkem Armády České republiky vedle 4. brigády rychlého nasazení a 7. mechanizované brigády. Jde o vzduchem přepravitelný útvar lehkého typu a sílu okamžité reakce. Je připraven plnit úderné a stabilizační úkoly, chránit důležité objekty a v případě potřeby pomáhat obyvatelstvu při přírodních nebo humanitárních katastrofách.

Posádka, která je součástí města
Soužití města a armády je vidět během celého roku. Chrudimští výsadkáři se podílejí na pietních aktech, oslavách osvobození, veřejných ukázkách a charitativních projektech. Město naopak informuje obyvatele o výcviku a výsadkovém provozu. Den otevřených dveří umožňuje veřejnosti poznat výstroj, techniku, Síň tradic i lidi, kteří za službou stojí. Do připomínkových a veřejných akcí se zapojuje také Klub výsadkových veteránů a další partneři. Vztah posádky a Chrudimi tak nevzniká jedním ceremoniálem, ale každodenním kontaktem.

Připravovaný program v Chrudimi v roce 2026

Hokejová pocta válečným veteránům se uskuteční v sobotu 7. listopadu 2026 od 9.00 do 20.00 hodin na zimním stadionu v Chrudimi. Od 9.00 do 17.00 hodin se bude hrát turnaj o pohár Klubu výsadkových veteránů pro hráče ročníků 2017 a 2018 systémem každý s každým. Turnaj slibuje atraktivní sportovní podívanou, protože účast již potvrdila mužstva z Hradce Králové, Pardubic, pražské Sparty a Jihlavy. Už samotné obsazení je dobrým důvodem přijít mladé hokejisty podpořit a užít si den, který spojuje sport s připomínkou válečných veteránů. Doprovodný program nabídne střelbu ze vzduchovky a kuše, hod granátem na cíl, zdravovědu, štafetový silový trojboj a ukázky 43. výsadkového pluku, Policie ČR, Městské policie Chrudim, Českého červeného kříže a hasičského záchranného sboru. Den uzavře zápas HC Chrudim veteráni proti HC 43. výsadkový pluk.

Co si připomínáme 11. listopadu

Den válečných veteránů patří padlým, žijícím veteránům i rodinám, které nesly a nesou důsledky služby. Připomíná druhoválečné hrdiny i novodobé veterány z Balkánu, Iráku, Afghánistánu, Mali a dalších operací. Současně upozorňuje, že někteří veteráni potřebují dlouhodobou zdravotní, psychologickou, sociální nebo právní pomoc. V České republice ji zajišťují specializovaná pracoviště Ministerstva obrany, Agentura pro podporu válečných veteránů, komunitní centra a Vojenský fond solidarity.

Pojem válečný veterán má v českém právu přesně stanovený obsah. U novodobých veteránů se posuzuje zejména místo, charakter a délka zahraniční služby; zvláštní pravidla platí pro účastníky národního boje za osvobození. Status se prokazuje osvědčením vydaným Ministerstvem obrany. Za právní definicí však zůstává lidská zkušenost, která se do běžného života promítá různě. Někteří lidé se po návratu rychle zapojí do práce a rodinného života, jiní se vyrovnávají se zraněním, zdravotními obtížemi nebo psychickou zátěží. Podporu mohou potřebovat také jejich blízcí. Veřejná úcta má proto smysl tehdy, když ji doprovází dostupná a dlouhodobá péče.

V Chrudimi má 11. listopad pevnou vazbu k místu. Vojenské pohřebiště u svatého Kříže uchovává památku vojáků první světové války. Pomník Přísaha připomíná službu a oběť. Současní výsadkáři pokračují v tradici, která ve městě dostala novou podobu v roce 1987 a od roku 2020 ji nese 43. výsadkový pluk.

Připnutý vlčí mák je malé gesto, jeho význam je však srozumitelný. Říká, že si pamatujeme cenu míru, vážíme si odpovědné služby a nezapomínáme na lidi ani poté, co odloží uniformu. Pro Chrudim je tento vzkaz přirozený. Vojáci a veteráni jsou součástí příběhu města i jeho dnešního života.

Program Dne válečných veteránů 11. listopadu 2026

Program začne v 11.00 nástupem 43. výsadkového pluku na náměstí. V 11.10 bude následovat mše v kostele, ve 14.00 pietní akt u pomníku Přísaha a ve 14.30 pietní akt na vojenském pohřebišti z první světové války. Den uzavře v 17.00 koncert ZUŠ a beseda s válečnými veterány ve Fibichově sále.

red

Plán CSSP na listopad

5. 11. v 15.30 hodin
Ve společenské místnosti Centra sociálních služeb a pomoci Chrudim povídání s paní DiS. Zdenou Beranovou s využitím komunikačních karet.

Posezení s hudbou a tancem
16. 11. v 16 hodin
Měšťanská restaurace v Muzeu
Hraje skupina Zdeňka Škvařila.

Arteterapie
přednášející paní Ing. Eva Mašínová
Klub seniorů v Městském parku
sloučená skupina 13. a 27. 11. od 9 do 12 hodin

Anglický jazyk pro seniory
přednášející paní Eliška Machačová
Klub seniorů v Městském parku
1. skupina 2., 9., 16., 23. a 30. 11. v 9 hodin
2. skupina 4., 11., 18. a 25. 11. v 10 hodin
3. skupina 5., 12., 19. a 26. 11. v 9 hodin

Kavárnička pro klienty domů s pečovatelskou službou
24. 11. ve 14 hodin – DPS Soukenická
25. 11. v 15 hodin – DPS Strojařů
26. 11. ve 14 hodin – DPS Obce Ležáků

Dita Potužáková, asistent Senior klubu

Když hudba spojuje už 25 let

V Měšťanské restauraci v Muzeu v Chrudimi se 23. dubna 2001 uskutečnilo první setkání pro seniory pořádané Centrem sociálních služeb a pomoci Chrudim ve spolupráci s městem Chrudim. Akce dostala název – *Seznamte se, prosím* a k tanci i poslechu hrál pan Zdeněk Škvařil se svou skupinou. Cílem bylo umožnit setkání lidem v seniorském věku, vzájemné poznávání se, navázání nových kontaktů, setkání se známými, pobavení a zpestření všedních dnů.

Vzhledem k velkému zájmu se tato akce stala pravidelnou. Každý měsíc si mohli zájemci zdarma přijít zatančit nebo si jenom posedět a poslechnout lidové písničky i písně známých interpretů v podání pana Škvařila a jeho skupiny. Scházelo se kolem 60 lidí.

Od září 2014 byla akce přejmenována na *Posezení s hudbou a tancem*. O pohodlí hostů se tradičně stará a příjemné zázemí zajišťuje Měšťanská restaurace.

Zájem se zmenšil po covidu (rok 2019), kdy byly všechny akce na delší dobu zrušeny.

Velkou radost všem udělala výměna koberce za mobilní taneční parket, který je využíván již pátým rokem.

Po letní přestávce se tyto pravidelné akce konají opět každé 2. nebo 3. pondělí v měsíci. Nejbližší termín je 16. listopadu od 16 hodin v Měšťanské restauraci chrudimského Muzea. Vstup (pro „dříve narozené“) volný.

Neváhejte a přijďte mezi nás, rádi přivítáme i ty z vás, kteří dosud nenašli odvahu.

Dita Potužáková, asistent Senior klubu

Chrudimská beseda chystá listopad plný humoru, hudby i adventní atmosféry

Podzimní kulturní sezóna pokračuje a listopad přinese do Chrudimi pestrou skladbu koncertů, divadelních představení, setkání se známými osobnostmi i tradičních akcí.

Milovníci hudby se mohou těšit na další Chrudimský hudební večer a také na oblíbený *Jazz ve Vinárně*. Na své si přijdou také příznivci divadla – listopadový program láká na Večer s Tatianou Dykovou a další divadelní představení.

Nejen za kulturou se můžete vydat také na Kateřinské posvícení, a to v sobotu 21. listopadu od 9 do 12 hodin – tradiční jarmark doplní zabíjačkové speciality. Letos ho oživí svým zpěvem *Staropražští pardálové*. A na konci listopadu už se Chrudim začne pomalu ladit do adventní nálady. Adventní trhy na Resselově náměstí nám umožní zastavit se, nakoupit první vánoční dárky a užít si předvánoční atmosféru.

Listopad je také ideální čas začít plánovat vánoční setkání, večírky a firemní akce. *Měšťanská restaurace Muzeum* nabízí prostory pro různé typy společenských akcí a postará se také o občerstvení či catering – podle vašich představ a potřeb, ať už přímo v restauraci, Vinárně, Galerii nebo salonku Sůva.

Aktuální program, prodej vstupenek a další informace najdete na webu Chrudimské besedy *www.chrudimskabeseda.cz*.

Chrudimská beseda, městské kulturní středisko

Dům dětí a mládeže

Co s volným časem v podzimním pošmournu? V Domě dětí a mládeže bychom o něčem věděli! Na listopad (a prosinec) pro vás chystáme hned několik akcí – a to pro děti i dospělé.

Pro děti:
6. 11. Strašidelný dům

Pro dospěláky:
21. 11. Vánoční keramika
21. 11. Vánoční cukroví I.
28. 11. Vánoční cukroví II.
5. 12. Vánoční cukroví III.
12. 12. Vánoční cukroví IV.

Všechny potřebné informace a přihlašování na *www.ddm-chrudim.cz*.

A rádi bychom upozornili, že stále máte možnost přihlásit se do zájmových kroužků. V některých máme ještě pár volných míst.

Na všechny se budeme těšit!

zaměstnanci DDM Chrudim

Nový čtyřnohý parťák Městské policie Chrudim

Myšlenka pořízení služebního psa provázela chrudimské strážníky už delší dobu. Jeho zapojení do výkonu služby by totiž znamenalo významné rozšíření možností městské policie při zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku. Pořízení služebního psa však není jednoduchým rozhodnutím. Vyžaduje nejen vhodné zázemí, ale především dostatek času na každodenní péči a pravidelný výcvik.

Bezpečnost občanů je pro městskou policii dlouhodobou prioritou a využití služebního psa může být při řešení některých událostí významnou pomocí.

Zásadní impuls přišel nečekaně začátkem roku, kdy městská policie dostala nabídku na pořízení psa, který svým dosavadním výcvikem odpovídal jejím potřebám. Následovala návštěva kynologického zařízení, seznámení s výcvikem a jednání o tom, zda je pořízení služebního psa správným krokem pro další rozvoj Městské policie Chrudim. Odpověď byla nakonec jednoznačná – ano.

Poprvé byl služební pes plemene německý ovčák představen strážníkům v březnu tohoto roku. Následoval pečlivý výběr strážníků, kteří se měli stát jeho psovody. Vzhledem k tomu, že strážníci slouží ve čtyřech pravidelných směnách, byli vybráni čtyři psovodi. Díky tomu může být pes zapojen do výkonu služby každý den.

Vybraní strážníci následně absolvovali specializovaný výcvik v kynologickém zařízení. Pes si postupně zvykal na jednotlivé psovody i jejich povely. Výcvik zahrnoval nejen poslušnost a ovladatelnost, ale také přípravu na obranné zákroky. Společný výcvik byl zaměřen především na praktické využití psa při zajišťování veřejného pořádku.

Služební pes funguje ve zcela jiném režimu, než jsme zvyklí například u svých domácích mazlíčků. Jeho výcvik a následná pozornost je zaměřena na neobvyklé a podezřelé chování osob a také na situace, při nichž dochází k hrubému nebo agresivnímu jednání. Pes je připraven na pokyn psovoda v případě potřeby zasáhnout.

Podle zákona o obecní policii je strážník oprávněn použít služebního psa jako donucovací prostředek, a to samostatně nebo společně s dalšími donucovacími prostředky. Pes může najít uplatnění například při hlídkové službě, zajišťování veřejného pořádku nebo během bezpečnostních opatření na sportovních a dalších hromadných akcích.

Dne 14. května pes společně se svými psovody úspěšně složil zkoušky pod dohledem vedoucího oddělení služební kynologie Policie České republiky. O den později si Městská policie Chrudim svého nového čtyřnohého parťáka oficiálně převzala a umístila ho do předem připraveného kotce.

Zázemí pro nového člena týmu poskytl dvůr přiléhající k budově městské policie v Hradební ulici. Ten v minulosti využívala Policie České republiky, jejíž kynologické oddělení Územního odboru Chrudim zde mělo mimo jiné k dispozici kotce pro služební psy. Po přesunu policie do nových prostor v Průmyslové ulici v roce 2020 zůstaly tyto prostory prázdné. Na jaře tohoto roku proto došlo k přípravě na umístění psa a k rekonstrukci kotců. Po téměř šesti letech se do nich tak opět vrátil pes – tentokrát jako nový člen týmu Městské policie Chrudim.

Úspěšným složením zkoušky výcvik neskončil. Pes i jeho psovodi nadále pravidelně absolvují výcvik zaměřený na obranu strážníků a zajištění pachatele.

Od května si služební pes postupně zvyká na nové prostředí. Poznává Chrudim a její okolí, včetně Slatiňan, Sobětuch a Úhřetic, kde městská policie působí na základě veřejnoprávní smlouvy. Postupně se zapojuje do hlídkové činnosti a potkat ho můžete nejen v ulicích Chrudimi, ale také na dalších místech, kde jeho přítomnost přispívá k prevenci a zajišťování veřejného pořádku.

Služební pes je součástí týmu Městské policie Chrudim teprve krátce, už nyní se však zapojuje do každodenní práce strážníků. Jeho přítomnost často pomáhá předcházet konfliktním situacím a přispívá tak k zajištění veřejného pořádku. Na svůj první ostrý zásah zatím čeká – a to je z pohledu prevence dobrá zpráva.

Bc. Lucie Mrkvičková, Městská policie Chrudim

Technické služby informují

Technické služby průběžně opravují městské komunikace tryskovou metodou například v ulicích Nerudově, V Tejnecku, v Medlešicích, Markovicích či na Na Jordánku. Opravují mobiliář a instalují nový, přehledy činností najdete na *www.tschrudim.cz*. Stále se vyměňuje poškozené dopravní značení a obnovuje vodorovné dopravní značení.

Elektrikáři Technických služeb kromě běžných závad na veřejném osvětlení a semaforech řeší větší poruchy v zemním vedení Na Šancích a U Stadionu. Úsek veřejné zeleně pracuje na svěřených plochách, kácí, stříhá živé ploty a seká dle klimatických podmínek.

Vzhledem k příznivým klimatickým podmínkám bude i v listopadu pokračovat pravidelný týdenní svoz hnědých nádob na bioodpad. Od začátku roku do konce září bylo svezeno celkem 760 tun bioodpadu. Oproti stejnému období loňského roku se jedná o pokles přibližně o 150 tun. Množství svezeného bioodpadu se každoročně mění v závislosti na průběhu počasí.

V úterý 17. listopadu 2026 bude svoz odpadu probíhat bez omezení. Sběrný dvůr bude v tento den uzavřen.

Žádáme všechny občany, aby důsledně dodržovali pravidla třídění odpadu. V nádobách na tříděný odpad se bohužel stále objevují materiály, které do nich nepatří, například směsný komunální odpad nebo bioodpad. V takových případech není možné nádobu vyvézt. Zároveň upozorňujeme, že do nádob určených na plasty nepatří papír a do nádob na papír zase plasty. Správným tříděním přispíváme k efektivní recyklaci a pomáháme chránit životní prostředí.

Děkujeme všem občanům, kteří pravidla třídění dodržují a pomáhají nám udržovat pořádek.

Zprávy z útulku

V současné době se v našem útulku staráme o 6 pejsků a 4 kočičky, dalších 8 kočiček je v dočasné péči.

Máme radost, že se podařilo úspěšně dokončit oplocení prostoru před útulkem, díky kterému je prostředí pro naše svěřence zase o něco bezpečnější a příjemnější.

Začal také kastrační program, jehož cílem je pomoci regulovat počet koček ve městě. Proto můžete v různých částech města potkat sklopce určené k bezpečnému odchytu kočiček. Prosíme, nemanipulujte s nimi a v případě dotazů nás neváhejte kontaktovat.

V prosinci nás čeká několik akcí. V sobotu 12. 12. se uskuteční Vánoce v útulku, kdy můžete přinést dárečky našim svěřencům a zároveň si prohlédnout prostory útulku. Těšit se můžete také na dny otevřených dveří, které proběhnou 3. 12., 10. 12. a 17. 12.

Podrobnější informace najdete na našem webu *www.utulek-chrudim.cz* a facebooku útulku.

Těšíme se na vaši návštěvu a děkujeme za podporu našich svěřenců!

Ing. Martin Netolický, ředitel

Zelené oděvy, velké srdce a chuť pracovat. Sociální podnik města Chrudim je důležitou součástí života města

Na první pohled je poznáte podle zelených pracovních oděvů. Každý den se starají o čistotu Chrudimi, pomáhají s údržbou veřejných prostranství a podílejí se na řadě činností, bez kterých by každodenní chod města nebyl tak samozřejmý. Sociální podnik města Chrudim dává pracovní příležitost lidem se zdravotním postižením či jiným hendikepem a ukazuje, že každý člověk může být důležitou součástí pracovního týmu.

Práce, která má smysl

Sociální podnik města Chrudim není jen o úklidu a údržbě města. Je především o lidech, kteří chtějí pracovat, být užiteční a mít své místo v kolektivu. Zaměstnancům se zdravotním postižením či hendikepem nabízí možnost pracovního uplatnění a příležitost zapojit se do činností, které mají viditelný přínos pro celé město.

Jejich práce je pestrá a zahrnuje celou řadu úkolů. Podílejí se na provozu městského útulku, zajišťují ruční dočišťování ulic a veřejných prostranství a starají se také o provoz veřejných toalet. Každodenně pomáhají udržovat Chrudim čistou, upravenou a příjemnou pro její obyvatele i návštěvníky.

Velkou roli přitom hraje spolupráce s kolegy z Technických služeb města. Pracovníci sociálního podniku tvoří důležitou pracovní sílu, která pomáhá zvládat úkoly spojené s údržbou města a přispívá k tomu, aby se Chrudim mohla pyšnit upraveným veřejným prostorem.

Zelené pracovní oděvy v ulicích i na velkých akcích

Pracovníky sociálního podniku mohou obyvatelé potkávat prakticky po celé Chrudimi. Jejich práce nekončí běžným zametáním nebo sběrem odpadků. Důležitou součástí jejich činnosti je také dočišťování sběrných míst, odvoz plných pytlů s odpadem, který nasbírají lidé zapojení do sběru odpadků, a úklid černých skládek.

Významnou úlohu mají rovněž při pořádání veřejných akcí. Ať už jde o tradiční Chrudimskou pouť, oblíbenou akci Chrudim ožije, Chrudimské dožínky nebo Loutkářskou Chrudim, pracovníci sociálního podniku pomáhají zajistit pořádek během konání akcí i po jejich skončení.

Právě po podobných událostech bývá práce často nejvíce vidět. Tisíce návštěvníků si užívají kulturní program, setkávání a zábavu, zatímco v zákulisí pracují lidé, kteří se starají o to, aby veřejná prostranství zůstala čistá a připravená na další běžný provoz. Bez jejich nasazení by návrat města do obvyklého režimu nebyl tak snadný.

Malý elektromobil se osvědčil. Přibude další

Velkým pomocníkem při každodenní práci se stal malý komunální elektromobil Emon. V provozu se osvědčil natolik, že se vedení Sociálního podniku rozhodlo pořídit další elektrické vozidlo, tentokrát pětimístné.

Elektromobily umožňují pracovníkům pružněji reagovat na aktuální potřeby v různých částech města. Pomáhají při dočišťování sběrných míst, odvozu plných pytlů s nasbíraným odpadem i při úklidu černých skládek. Díky své praktičnosti usnadňují přesuny pracovníků a podporují efektivnější organizaci práce v terénu.

Pořízení dalšího elektromobilu je přirozeným krokem navazujícím na dosavadní zkušenosti. Nejde přitom pouze o modernější způsob dopravy, ale především o nástroj, který pracovníkům usnadňuje každodenní činnost a umožňuje jim lépe pomáhat tam, kde je to právě potřeba.

Každý pracovník se počítá

Sociální podnik města Chrudim dokazuje, že kvalitní služby pro město a sociální odpovědnost mohou jít ruku v ruce. Zaměstnávání lidí se zdravotním postižením či hendikepem přináší nejen pracovní příležitosti samotným zaměstnancům, ale také konkrétní užitek celé Chrudimi.

Za čistými ulicemi, uklizenými veřejnými prostranstvími a bezproblémovým průběhem městských akcí stojí lidé, jejichž práce si zaslouží uznání. Zelené pracovní oděvy jsou tak nejen poznávacím znamením sociálního podniku, ale také symbolem každodenního úsilí, spolupráce a ochoty přiložit ruku k dílu.

Pracovníci sociálního podniku jsou důležitou součástí městského týmu. Společně s technickými službami pomáhají vytvářet prostředí, ve kterém se dobře žije, pracuje i tráví volný čas. A právě v tom spočívá největší hodnota jejich práce – v každodenní pomoci, která je možná nenápadná, ale pro město a jeho obyvatele má velký význam.

Ing. Martin Netolický, ředitel

Provoz mateřských škol v Chrudimi během letních prázdnin 2027

Mnoho rodin plánuje letní dovolené s časovým předstihem. Proto přinášíme přehled prázdninového provozu mateřských škol v Chrudimi.

Během letních prázdnin budou mateřské školy v Chrudimi fungovat následovně:
Od 1. do 23. července 2027 budou v provozu
Mateřská škola, Chrudim 2, Na Valech 693,
Mateřská škola, Chrudim 3, Víta Nejedlého 769,
Mateřská škola, Chrudim 4, Strojařů 846.

Od 26. července do 13. srpna 2027 budou v provozu
Mateřská škola, Chrudim 2, Dr. Jana Malíka 765,
Mateřská škola, Chrudim 3, U Stadionu 755 (včetně pracoviště Sv. Čecha 345).

Děti z mateřských škol, které budou aktuálně uzavřeny, mohou po tuto dobu navštěvovat „párovou“ MŠ, kdy dvojice budou vytvořeny následovně:
MŠ Chrudim 4, Strojařů 846 + MŠ Chrudim 3, U Stadionu – pracoviště Sv. Čecha 345,
MŠ Chrudim 2, Dr. Jana Malíka 765 + MŠ Chrudim 3, Víta Nejedlého 769,
MŠ Chrudim 3, U Stadionu 755 + MŠ Chrudim 2, Na Valech 693.

Upozorňujeme, že **od 16. do 31. srpna 2027** budou všechny mateřské školy uzavřeny.

Ing. Veronika Straková, vedoucí oddělení školství

MŠ Strojařů – Moderní zázemí a nová relaxační místnost

Naše Mateřská škola Strojařů v Chrudimi prošla rozsáhlou rekonstrukcí, která proměnila vnitřní prostory v moderní, bezpečné a podnětné prostředí. Jako učitelky máme obrovskou radost, že největší změnou prošlo právě zázemí naší speciální třídy *Motýlci,* kde se věnujeme dětem s poruchou autistického spektra a jinými neurovývojovými vadami.

Naše třída získala nejen nový, krásný nábytek na míru, ale díky zakrytí balkónu nám vznikla úžasná zimní zahrada, která děti velmi láká. Vytvořily jsme jim zde prostor, kde mohou pracovat s vodou, pískem, hlínou a jinými zajímavými přírodními materiály. K dispozici zde mají také trampolínu, teepee a molitanové prolézačky.

Zcela mimořádným přínosem je pro nás – a hlavně pro děti – nová relaxační místnost. Tento zatemněný prostor s podsvíceným bazénkem s míčky, světelnými optickými vlákny, bublinkovým válcem, projekcí přírodních motivů a dalšími senzorickými pomůckami nám denně pomáhá zmírňovat stres u dětí a poskytuje jim bezpečné místo pro odpočinek a zklidnění. Za nové zázemí v rámci rekonstrukce srdečně děkujeme našemu zřizovateli. Zvláštní poděkování patří organizaci *Dobrý skutek,* která na vybavení relaxační místnosti přispěla štědrým sponzorským darem.

Vše kolem nás je navrženo tak, aby se u nás děti cítily v bezpečí, obklopené láskou a mohly se co nejvíce rozvíjet ve všech oblastech. Ke každému z našich dětí přistupujeme individuálně a s maximální empatií. Naším hlavním cílem je vždy pochopit jejich chování a jeho příčiny a naučit je vyjádřit své potřeby alternativní cestou – například pomocí obrázků či gest. Každou novou dovednost jim rozdělujeme do malých krůčků, aby u nás zažívaly radost z každého sebemenšího úspěchu. Významným pomocníkem je pro nás zraková podpora pomocí obrázků, která dětem dává pocit bezpečí a jistoty. K celkovému rozvoji pak s dětmi využíváme moderní metody speciální stimulace pro psychomotorický rozvoj.

Nezbytnou součástí naší každodenní práce je úzká spolupráce s rodinou. Postupy s rodiči pravidelně konzultujeme, aby je děti mohly využívat i doma. Věříme, že s tímto novým vybavením bude naše společná cesta k rozvoji potenciálu dětí zase o něco snazší a radostnější.

Mgr. Dana Stará a tým třídy Motýlci

Mateřská škola Medlešice a program Začít spolu

Více než 10 let zařazujeme do běžného dne v naší mateřské škole prvky programu *Začít spolu.* Za tu dobu jsme si vyzkoušely, co nám tento způsob práce přináší, a nyní bychom se chtěly posunout ještě o krok dál. V době letních prázdnin jsme absolvovaly kurz programu Začít spolu a rády bychom jeho principy postupně využívaly v naší práci naplno.

Program Začít spolu přináší prostor také pro užší spolupráci s rodiči. Rodiče mají možnost lépe nahlédnout do života ve školce a vidět, jak jejich dítě přemýšlí, pracuje a co ho zajímá. Ranní úkoly, které děti plní společně s rodičem, jsou příjemným způsobem, jak se zapojit do dění ve třídě a společně s dítětem sdílet jeho první ranní chvíle ve školce. Postupně tak vzniká partnerství mezi dítětem, rodičem a učitelkou, založené na vzájemné důvěře a spolupráci.

Důležitým principem programu je také individualizace vzdělávání. Stejný úkol může každé dítě řešit trochu jinak – podle svých schopností, zkušeností a vlastního způsobu učení. Možnost volby zároveň podporuje motivaci dětí a učí je převzít odpovědnost za to, co si vybraly a jak svou práci dokončí. Učitelka zde není pouze tím, kdo dětem zadává úkoly, ale především jejich průvodkyní, která připravuje podnětné prostředí a nabízí dětem prostor k vlastnímu objevování.

Součástí programu jsou centra aktivit, která dětem umožňují učit se vlastní činností, prožitkem a v souvislostech. Děti si vybírají činnosti podle svých zájmů a potřeb, učí se od sebe navzájem, spolupracují, komunikují a hledají vlastní řešení. Práce v menších skupinkách zároveň podporuje jejich samostatnost a zodpovědnost. Velkou roli přitom hraje také samotné prostředí třídy, které se stává jakýmsi „třetím učitelem“.

Naše současné prostory nám bohužel neumožňují vytvořit všechna centra aktivit v takové podobě, jakou bychom si přály. O to více se těšíme na novou mateřskou školu, která bude svým uspořádáním a vybavením připravena právě pro tento způsob vzdělávání. Přinese dětem více prostoru pro hru, experimentování, tvořivost, pohyb i odpočinek a nabídne jim podnětné prostředí, které bude přirozeně podporovat jejich samostatnost, aktivitu, spolupráci a chuť objevovat svět kolem sebe.

A máme velkou radost, že naše představy už dostávají konkrétní podobu – výstavba nové mateřské školy právě začíná a své dveře by měla dětem otevřít v září 2027. Věříme, že se stane moderním, bezpečným a inspirativním místem, kde se budou děti cítit dobře a kam budou každý den chodit s radostí.

paní učitelky, MŠ Medlešice

Dobročinný bazárek

Zveme vás na tradiční dobročinný bazárek a vánoční minijarmark, který se koná od 23. do 27. listopadu 2026 od 12.00 do 16.00 hodin ve Speciální základní škole a praktické škole v Chrudimi. Výtěžek bude použit na nákup speciálních pomůcek pro naše žáky. Přijďte, těšíme se na vás.

SRPDŠ, z. s.

Dny otevřených dveří SPŠ Chrudim

Střední průmyslová škola Chrudim nabízí pro školní rok 2027/2028 vzdělávání v těchto oborech:

Obory středního vzdělání s maturitní zkouškou
Strojírenství
Elektrotechnika – Mechatronika
Mechanik strojů a zařízení

Obory středního vzdělání s výučním listem
Strojní mechanik – Zámečník
Obráběč kovů
Strojník silničních strojů – Mechanik silničních strojů
Elektromechanik pro přístroje a zařízení – Mechanik elektronických zařízení

Dny otevřených dveří:

pátek	6. 11. 2026	9–18 hod.
sobota	7. 11. 2026	8–12 hod.
pátek	27. 11. 2026	9–18 hod.
sobota	28. 11. 2026	8–12 hod.
středa	6. 1. 2027	9–18 hod.
čtvrtek	4. 2. 2027	9–18 hod.

Po dohodě je možné uskutečnit též individuální prohlídku školy. Vaše dotazy rád zodpoví Ing. Martin Hlušička, e-mail: *zastupce-pr@sps-chrudim.cz*, tel. 723 202 671.

Více informací naleznete také na webu školy *https://www.sps-chrudim.cz/* a na instgramovém profilu: *https://www.instagram.com/spschrudim/*.

kolektiv zaměstnanců SPŠ Chrudim

Zdravotnická a sociální škola Chrudim

Vážení uchazeči o studium na SŠZS Chrudim,

srdečně vás i vaše rodiče zveme na dny otevřených dveří, které proběhnou v pátek 6. 11. od 13 do 18 hodin a v sobotu 7. 11. od 9 do 13 hodin. Čeká vás nejen prohlídka školy, ale i nabídka praktických činností v našich moderních odborných učebnách. Ve školním roce 2027/2028 otevíráme 1 třídu denního studia oboru Praktická sestra a také 1 třídu denního studia oboru Sociální činnost.

Přijďte se seznámit se školou, která spojuje moderní výuku s přípravou na smysluplné povolání.

Zároveň zveme veřejnost na přednášku s lektorkou Terezií Müllerovou, preventistkou s dlouholetou zkušeností v adiktologických službách a terapeutkou Centra rodinného poradenství. Tématem setkání bude výkonnostní nastavení dospívajících, užívání stimulantů a jak udržet bezpečné hranice. Přednáška se uskuteční v prostorách naší školy v úterý 10. 11. od 18 hodin. Vstup je zdarma, registrace na webových stránkách školy *https://szs.chrudim.cz/*.

kolektiv SŠZS Chrudim

Den otevřených dveří na chrudimském gymnáziu

Rozhodujete se, kam po 5. nebo 9. třídě? Zajímá vás, co nabízí Gymnázium Josefa Ressela v Chrudimi? V pátek 20. listopadu od 14 do 18 hodin otevřeme dveře naší školy všem zájemcům o studium a jejich rodičům. Čeká vás odpoledne plné zajímavých setkání, objevování a aktivit, díky kterým si budete moci udělat vlastní představu o prostředí, v němž můžete strávit další roky.

Naši žáci vás provedou školou, nahlédnete do odborných učeben a popovídáte si s učiteli i současnými žáky. Připraveny jsou také chemické pokusy, fyzikální experimenty, pozorování pod mikroskopem a další praktické aktivity.

Ve školním roce 2027/2028 otevíráme dvě třídy čtyřletého studia a jednu třídu osmiletého.

Poznejte školu na vlastní oči a zažijte neopakovatelnou atmosféru. Těšíme se na setkání s vámi!

Mgr. Daniel Rop, ředitel školy

Recitační pásmo Endemická šlépěj

Že poezie skomírá, slýcháváme z mnoha stran, snad trochu rezignovaně. Pravdou však je, že se nám poezie často jenom schovává pod povrchem.

Ve čtvrtek 26. listopadu v 18 hodin se odehraje v ambientních prostorách Mlsného pecivála recitační a hudební pásmo. Za básněmi stojí chrudimský oktaván Vojtěch Jakub Novotný, který publikoval svá díla např. v magazínu Tvar či ve dvou knižních antologiích. Ve svých verších často tematizuje rozpory hypertechnokratické společnosti a skrze osobní dekonstrukci objevuje mytologické prostory nevědomí. Anebo píše jen o tom, co viděl.

V rámci poetického večera zahrají na housle a akordeon studenti pardubické konzervatoře – Anna Marie Židková a Vítek Chlapec.

Nenechte si ujít večer ve společnosti mladých umělců. Těšíme se, že mezi nás zabloudíte!

Vojtěch Jakub Novotný, student Gymnázia Josefa Ressela

Ležáky – vesnička, která zmizela

Příběh osady, která zmizela z mapy, ale nikdy ne z lidské paměti. Nová kniha chrudimské autorky Kristiny Čechalové přibližuje tragický osud Ležáků prostřednictvím citlivého vyprávění a působivých ilustrací Jaromíra Švejdíka. Vznik publikace finančně podpořilo také město Chrudim. Po říjnovém autorském večeru v Regionálním muzeu v Chrudimi se nyní chystá slavnostní křest knihy, který se uskuteční 18. listopadu 2026 v Larischově vile v Pardubicích.

Příběh, na který nesmíme zapomenout

„Kdysi dávno stála v srdci zelených lesů malá vesnička jménem Ležáky.“

Těmito slovy začíná vyprávění, které čtenáře zavádí do malé osady a připomíná život jejích obyvatel před tragickými událostmi druhé světové války.

Kniha *Ležáky – vesnička, která zmizela* přibližuje osud místa, které se stalo symbolem nacistické brutality, lidské odvahy a obětí v boji za svobodu. Prostřednictvím příběhu malé Marušky umožňuje čtenářům nahlédnout do života obyčejných lidí, jejichž svět byl násilně zničen.

Autorka Kristina Čechalová zvolila způsob vyprávění, který otevírá toto náročné historické téma také mladším čtenářům. Text doprovázejí ilustrace Jaromíra Švejdíka, známého rovněž pod uměleckým jménem *Jaromír 99*.

Chrudimská rodačka a její osobní vztah k historii

Kristina Čechalová se narodila 2. října 1997 v Chrudimi. Vystudovala obor Historie – evropská studia na Univerzitě Karlově a věnuje se dalšímu akademickému studiu. Píše články, pohádky, povídky, pověsti i kuchařky. Ve své tvorbě propojuje zájem o regionální historii s potřebou předávat důležité životní příběhy budoucím generacím.

Inspirací je jí také hluboce zakořeněná rodinná paměť. Svou novou knihu věnovala nejen obětem ležácké tragédie, jejich pozůstalým a hrdinům odboje, ale také své babičce Marii Čechalové, která sdílela své vzpomínky pro vznik této knihy.

Právě osobní rozměr dodává publikaci další význam. Připomíná, že historie není jen souborem dat a událostí, ale především příběhem konkrétních lidí a jejich rodin.

Město Chrudim podpořilo vznik knihy

Vznik publikace podpořilo také město Chrudim, které autorce Kristině Čechalové poskytlo finanční dar ve výši 20 000 Kč na částečnou úhradu nákladů spojených s vydáním knihy. Poskytnutí daru schválila Rada města Chrudim dne 13. dubna 2026 usnesením č. R/152/2026.

„Ležáky jsou součástí historie našeho regionu a jejich příběh nesmí upadnout v zapomnění. Velmi si vážím toho, že se mladá chrudimská autorka rozhodla toto náročné téma zpracovat způsobem, který dokáže oslovit také děti a mladou generaci. Jsem rád, že město Chrudim mohlo vznik knihy podpořit a přispět tak k uchování paměti na lidi, jejichž životy byly tragicky přerušeny,“ uvádí starosta města Chrudim František Pilný.

Podporou této publikace město přispělo k uchování historické paměti našeho regionu a k předávání příběhu Ležáků dalším generacím.

Starosta František Pilný s autorkou knihy Kristinou Čechalovou (Tiskový úsek)

Slavnostní křest knihy v Larischově vile

Slavnostní křest knihy *Ležáky – vesnička, která zmizela* se uskuteční ve středu 18. listopadu 2026 od 14.00 hodin v prostorách Larischovy vily (U Zámečku 549, Pardubice IV – Pardubičky). Akce bude spojena také s výstavou knižních ilustrací Jaromíra Švejdíka.

Kmotry knihy se stanou František Bobek z Československé obce legionářské, Alena Mergl Kučerová a farářka Hana Ducho. Celým slavnostním programem bude provázet Šárka Kuchtová, publicistka Českého rozhlasu Pardubice. Slavnostní setkání nabídne příležitost připomenout si nejen tragický osud Ležáků, ale také význam uchovávání historické paměti pro další generace.

Přijďte se seznámit s příběhem, který si zaslouží být vyprávěn znovu a znovu. Protože Ležáky sice zmizely z mapy, ale z naší paměti zmizet nesmějí.

red

Vánoční betlémy v centru Chrudimi

Adventní a vánoční čas v Chrudimi tradičně doplňují betlémy, které připomínají příběh narození Ježíše a přinášejí do města sváteční atmosféru. I letos si můžete prohlédnout hned několik betlémů, z nichž každý je jedinečný svým zpracováním, příběhem i osobitými detaily.

Na první pohled upoutá betlém na Resselově náměstí, vyřezaný z lipového dřeva řezbářem Radkem Smejkalem. Ústředním motivem je svatá rodina – Marie, Josef a narozený Ježíšek. Celou scénu shora doplňuje anděl umístěný na střeše betlému, který drží zvon, na který si můžete zazvonit. Betlém nabídne v adventním čase kolemjdoucím příležitost na chvíli se zastavit a vychutnat si sváteční atmosféru v centru města. Bude vystaven od 27. listopadu.

V mázhauzu Turistického a informačního centra bude umístěn Chrudimský betlém od Pavla Tapušíka. Zaujme nejen propracovanou scénou, ale také počítačově řízeným osvětlením a pohybem postav, které přibližují příběh narození Ježíška. Celé představení doprovází vánoční vytrubování. Letos se betlém rozroste o několik nových prvků, mezi nimiž nebudou chybět anděl Gloria a ani další pohyblivé postavy řemeslníků, které scéně dodají na živosti. Betlém bude k vidění již od 27. listopadu. Právě v tento den od 16 hodin se návštěvníci mohou osobně setkat s jeho autorem Pavlem Tapušíkem, popovídat si s ním o vzniku betléma i jeho jednotlivých detailech a zároveň si vychutnat šálek horkého punče. Betlém pak bude vystaven do 6. ledna 2027. V kostele Nanebevzetí Panny Marie si mohou návštěvníci o Vánocích prohlédnout dva betlémy. Před hlavním oltářem bude vystaven starobylý dřevěný betlém, jehož ústřední scénu tvoří narozený Ježíš v jesličkách, Marie a Josef. K nim přichází téměř čtyřicet figurek, mezi nimi prostí pastýři, zvířata i tři králové. Betlém tak představuje tradiční výjev narození Ježíše a příchodu těch, kteří se mu přišli poklonit.

Druhý betlém bude umístěn v kapli kostela Nanebevzetí Panny Marie. Tvoří jej figury vyřezané z lipového dřeva a jeho autorem je královéhradecký sochař a řezbář Pavel Hubáček. Betlém pochází z roku 2006 a zaujme nejen řemeslným zpracováním, ale také osobitými detaily jednotlivých postav. Zajímavostí je postava mudrce v červeném plášti, kterou autor vytvořil podle zdejšího dlouholetého kostelníka Tomáše Pavlíka.

Kostel bude pro návštěvníky otevřen 24., 25. a 26. prosince vždy od 10 do 18 hodin. V tomto čase si můžete oba betlémy v klidu prohlédnout.

Blanka Pavlišová, Odbor školství, kultury a sportu

Příběh anděla aneb Adventní dobrodružství v Chrudimi

Letošní advent v Chrudimi bude o něco kouzelnější! Na rodiny s dětmi čeká nová zážitková hra, která je provede vánočně naladěným městem a vtáhne je do neobyčejného příběhu jednoho anděla. Těšit se můžete na hravé úkoly, nečekaná setkání i malá adventní dobrodružství. První překvapení vás čeká už při slavnostním rozsvěcení vánočního stromu 29. listopadu. Nechte se překvapit a staňte se součástí příběhu! Připravuje město Chrudim společně s Chrudimskou besedou a z. s. UMEDU.

Olga Havlíková

Hledají se vánoční stromy pro Slatiňany

I město Slatiňany každoročně pořádá na první adventní neděli rozsvícení vánočního stromu před budovou základní školy a jeden taktéž zdobí prostor u kostela sv. Martina, kde je naplánován na sobotu 12. 12. vánoční jarmark. Každoročně se našli dárci a stromečky na akce věnovali místní spoluobčané. V letošním roce nemají bohužel žádného dárce, a tak Slatiňany prosí i „přespolní" Chrudimáky. Neroste na vaší zahradě nebo ve vašem okolí vzrostlý jehličnan, který by mohl po letošní adventní období zdobit město Slatiňany? Nebo víte o vhodném stromu, jehož majitel by byl ochoten jej městu darovat?

Budeme rádi za každý tip. Pokud o takovém stromu víte, kontaktujte nás, prosím, co nejdříve prostřednictvím e-mailu *knihovna@slatinany.cz*, na telefonním čísle 469 660 239, nebo osobně v městské knihovně ve Slatiňanech.

Pokácení i odvoz stromu zajistí a uhradí město. Děkujeme.

Renata Maryšková, vedoucí městské knihovny a infocentra

Sbírka Krabice od bot

Vzpomenete si na své nejkrásnější Vánoce? Bylo to tehdy, když jste rozbalovali překvapení schované pod stromečkem, nebo když jste sledovali rozzářené oči svých dětí při rozbalování dárků? I radost se totiž může vejít do krabice. Proto Diakonie ČCE už po šestnácté organizuje sbírku vánočních dárků *Krabice od bot*. Od malé iniciativy

několika lidí vyrostla v největší vánoční sbírku pro děti v nouzi. Podle Českého statistického úřadu jich v Česku žije na hranici chudoby nebo pod ní přes 200 000. Letošní ročník začne rezervací dárků na webu *www.krabiceodbot.cz* v pondělí 16. listopadu. Naplněné krabice pak dárci předají na sběrných místech od 23. listopadu do 7. prosince. Odtud poputují k dětem ve všech koutech Česka prostřednictvím stovek organizací a dobrovolníků.

Žádné dítě nezlobí tolik, aby si nezasloužilo Vánoce

Princip sbírky je od začátku stejný a právě v jeho jednoduchosti tkví kouzlo, které každým rokem přitahuje nové dárce – sběrné místo a věk obdarovaného dítěte si vyberou online na webu, pak už jen naplní krabici dárky a doručí ji na zvolené místo. O ostatní se postará tisícovka dobrovolníků a stovky spolupracujících organizací, které dárky rozvezou dětem a rodinám ve svém okolí. Často i těm, které nejsou v systému sociální pomoci, ale pomoc naléhavě potřebují.

Adventní rituál, který spojuje generace i kolegy v práci

Ve sbírce Krabice od bot se od štědrých dárců během dvou týdnů na přelomu listopadu a prosince shromáždí desítky tisíc dárků. *„Naplněné krabice od bot přinášejí mladí i starší, jednotlivci i rodiny s dětmi, nebo třeba kolegyně a kolegové z práce. Mnozí dárci se zapojují opakovaně a v rodinách se společné nakupování a balení dárků pro děti z neutěšeného prostředí stalo tradiční součástí adventního období,“* přibližuje Dalibor Hála, mluvčí Diakonie ČCE. Stále častěji se zapojují také firmy a instituce, kde pracovní týmy spojují interní předvánoční setkání s balením dárků pro sbírku. *„Příjemnou adventní atmosféru jim tak kromě vánočního punče, cukroví a hudby zpříjemňuje také hřejivý pocit spojený s obdarováním,“* popisuje Dalibor Hála.

Pro děti, které vyrůstají v azylových domech, na ubytovnách nebo v rodinách samoživitelů, bývá dárek z Krabice od bot ten jediný, který si na Štědrý den rozbalí. *„Byl jsem z dárku nadšený, bylo tam lego, dinosauří vejce, hry. Při rozbalování dárků jsme si zazpívali vánoční písničky,“* popsal loni Vládík, jehož rodině pomáhá jedna ze sociálních služeb Diakonie ČCE.

Pomoc, která pokračuje i po Štědrém dni

Krabice od bot ale není jen o jednom prosincovém okamžiku. Dárci mohou děti a jejich rodiny podpořit také ve finanční sbírce, která je otevřená celoročně. Díky ní může Diakonie ČCE dětem v následujícím roce nadělit výlet se školou, doučování nebo místo v zájmovém kroužku, tedy aktivity, které bývají pro ohrožené rodiny mimo dosah a které dětem pomáhají vymanit se z kruhu znevýhodnění.

Kompletní informace o sbírce, tipy na vhodné dárky podle věkových kategorií, desatero dobrého dárku i seznam sběrných míst jsou pro dárce přehledně na webu *www.krabiceodbot.cz*. Dárci si zde mohou online zarezervovat, pro koho krabici naplní – vyberou věkovou kategorii a zda je dárek určen pro dívku, nebo chlapce.

Dalibor Hála, mluvčí Diakonie ČCE

Rozsviťme společně vánoční strom

Adventní čas se blíží a s ním i jeden z nejkrásnějších okamžiků předvánoční Chrudimi. V neděli 29. listopadu 2026 od 17.00 hodin se Resselovo náměstí rozzáří tisíci světýlek při tradičním slavnostním rozsvícení vánočního stromu.

Přijďte si s rodinou a přáteli vychutnat kouzelnou atmosféru první adventní neděle, zaposlouchat se do vánočních písní a společně přivítat nejkrásnější období roku. O slavnostní rozsvícení stromu se postarají také děti z chrudimských mateřských škol, které tomuto okamžiku dodají to pravé vánoční kouzlo.

Stejným dnem odstartují také tradiční adventní trhy, které nabídnou pestrý sortiment zboží a příjemnou předvánoční atmosféru přímo v srdci města.

Zastavte se na chvíli v předvánočním shonu, potkejte se se svými blízkými a přijďte společně přivítat advent.

red

Rozsvícení vánočního stromu 2025 (Jan Kočičák Kočí)

Kouzlo bílých Vánoc v dětském domově

Děti a zaměstnanci Dětského domova se školou v Chrudimi vás srdečně zvou na tradiční den otevřených dveří a vánoční prodejní výstavu, která se koná ve čtvrtek 26. listopadu od 10 do 17 hodin.

Letošní adventní setkání se ponese v duchu Bílých Vánoc. Přijďte se na chvíli zastavit, nasát vánoční atmosféru a podívat se, co se u nás během roku děje. Provedeme vás naším domovem a představíme vám svět, ve kterém žijeme, pracujeme, učíme se a tvoříme.

Na vánoční prodejní výstavě si můžete koupit drobné dekorace, svícny a další výrobky, které vznikly pod rukama našich dětí.

A protože k Vánocům patří také vůně kávy a cukroví, rádi vás pozveme na malé vánoční občerstvení.

Přijďte se zastavit a užít si vánoční atmosféru. Těšíme se na vás a na společné zahájení adventního času.

Mgr. Stanislava Černá, sociální pracovnice

Pod Kopcem ožila historie elektřiny

Nenápadná ulice Pod Kopcem se v pátek 2. října proměnila v místo příjemného sousedského setkání. Slavnostní odhalení nové informační tabule připomnělo více než stoletou historii elektrizace Chrudimi a zároveň ukázalo, že za návštěvu stojí i místa mimo hlavní turistické trasy. Právě tam se totiž často ukrývají příběhy, kolem kterých běžně procházíme bez povšimnutí.

Důvodem setkání bylo odhalení informační tabule u domu čp. 217, která připomíná pozůstatky původního nadzemního elektrického vedení. Ještě před necelým rokem tudy vedly vodiče, které byly následně nahrazeny bezpečnějším a spolehlivějším kabelovým vedením uloženým v zemi.

S modernizací získala lokalita také nový povrch komunikace a nové veřejné osvětlení. Původní technické řešení ale zcela nezmizelo. Jeho část zůstala zachována jako připomínka doby, kdy byly dřevěné sloupy, porcelánové izolátory a elektrické dráty běžnou součástí ulic.

Od první elektrárny až po kabely pod zemí

Nová informační tabule návštěvníkům přibližuje širší historii elektrizace Chrudimi. Připomíná rok 1898, kdy u mostu mezi dnešní Husovou a Radoušovou ulicí vznikla první chrudimská elektrárna Ferdinanda Kočího. Ta zásobovala elektrickou energií několik výrobních závodů a také osvětlení Muzea.

Dalším významným mezníkem byl rok 1931, kdy energetickou soustavu převzal Východočeský elektrárenský svaz se sídlem v Pardubicích a následně ji zrekonstruoval na střídavý třífázový proud 380/220 voltů o frekvenci 50 Hz. Postupně tak bylo možné elektřinu rozvádět do dalších částí města.

A svůj vlastní příběh má právě ulice Pod Kopcem. Zdejší nadzemní vedení tvořily dřevěné sloupy umístěné na betonových patkách, kovové konzoly s porcelánovými izolátory a holé vodiče.

Definitivní tečku za touto technickou etapou přinesl 15. říjen 2025, kdy bylo původní vedení vypnuto a nahrazeno kabely uloženými v zemi.

Část původního zařízení však zůstala zachována. Nová informační tabule mu nyní dává potřebný kontext a připomíná, jak výrazně se během více než jednoho století technická infrastruktura Chrudimi proměnila.

Místo, které má co vyprávět

Společné setkání ale nebylo pouze o elektřině. Řeč přišla i na další zajímavosti této části Chrudimi – nedalekou kapli Čtrnácti svatých pomocníků a Červenou studánku, historický nýtovaný železniční most z roku 1899 nebo Pumberka a události, které se v okolí odehrávaly před staletími.

Právě propojení technické historie, místních vzpomínek a zajímavostí okolí vytvořilo příjemnou a téměř sousedskou atmosféru celého odpoledne.

Starosta města František Pilný při této příležitosti poděkoval iniciátorovi akce Petru Novákovi za práci, díky níž se podařilo kus historie uchovat přímo v místě, kam patří.

„Také toto je součást Chrudimi. Je dobré si připomenout, s čím naši předkové začínali, jak to fungovalo a jak se všechno postupně měnilo. Nemá to být zapomenutý kout města. Je tady velice hezky,“ uvedl starosta.

Hudba, historická technika i Chrudimka

Komorní charakter setkání podtrhl doprovodný program. Zazněly prvorepublikové melodie v podání Jany Havlíčkové, k vidění byla historická Praga V3S z roku 1957 a nechyběl ani symbolický přípitek.

Příjemné odpoledne doplnila také plavba po Chrudimce směrem k Ptačím ostrovům, která nabídla návštěvníkům trochu jiný pohled na město a jeho okolí.

I chrudimská zákoutí stojí za návštěvu

Páteční setkání ukázalo, že zajímavá místa nemusíme hledat jen na Resselově náměstí nebo u nejznámějších chrudimských památek. Své příběhy mají také ulice, cesty podél řeky, mosty, staré technické prvky a nenápadná zákoutí mimo hlavní trasy.

Ulice Pod Kopcem je jedním z nich. Nová informační tabule proto není jen připomínkou historie elektrizace, ale také malou pozvánkou k procházce po části Chrudimi, kterou možná ještě neznáme tak dobře, jak bychom mohli.

red

Nová informační tabule (Tiskový úsek)

Strašidelný Leťák a Festuňk: Dvě místa, jedna cesta plná odvahy!

Letní kino a Festuňk letos spojí síly a připraví pro malé i velké odvážlivce pořádnou dávku strašidelné zábavy. V sobotu 7. listopadu od 17 hodin návštěvníky čekají dvě stanoviště plná tajemných úkolů, zkoušek odvahy a překvapení. Obě místa navíc propojí strašidelná stezka, která malé odvážlivce provede jedním z nejstrašidelnějších zákoutí v centru Chrudimi.

Na každém místě budou připraveny jiné úkoly, při kterých si děti prověří nejen odvahu, ale také šikovnost, důvtip a další dovednosti. V Leťáku se navíc mohou těšit na malování na obličej a tvořivou dílnu, kde si vyrobí vlastní lucerničku, na Festuňku pak také na dětskou strašidelnou diskotéku a také dětskou dílnu.

Není nutné absolvovat celou trasu – návštěvníci si mohou užít program pouze na jednom místě. Ti nejstatečnější, kteří zvládnou obě části, však získají speciální odměnu! Začít lze v Leťáku i na Festuňku, stezka bude obousměrná a bude otevřena do 20 hodin, kdy strašidla vystřídá hudební program na obou místech. Chybět nebude ani občerstvení a opékání špekáčků.

Vstupné pro děti činí 80 Kč na každém místě, tedy 160 Kč za celý program.

Akci připravují spolek UMEDU a restaurace Festuňk ve spolupráci s MaChr za Chrudim malebnou, Krám na Pohodu a Zelený dům Chrudim. Akci finančně podpořilo město Chrudim. Přijďte se trochu bát, trochu smát a hlavně si užít večer plný nevšedních zážitků!

Olga Havlíková

Hlasujte v soutěži Rozkvetlé město 2026

Chrudim letos opět rozkvetla i díky péči svých obyvatel. Balkóny, okna i předzahrádky zdobily květiny všech barev a tvarů. Nyní můžete právě vy rozhodnout, která z nich si zaslouží ocenění v jubilejním 20. ročníku soutěže Rozkvetlé město.

Od 10. do 30. listopadu 2026 můžete prostřednictvím Munipolisu hlasovat pro své favority, případně svůj hlas odevzdat také v Turistickém informačním centru na Resselově náměstí. *(https://www.munipolis.cz/app/anketa/hlasovani-rozkvetle-mesto-2026)*

Soutěží se ve dvou kategoriích:
1. Květinová výzdoba oken, balkónů a lodžií
2. Květinová výzdoba předzahrádek
V každé kategorii máte k dispozici dva hlasy. Oba můžete věnovat jednomu soutěžícímu nebo je rozdělit mezi dva různé favority.

O tom, která rozkvetlá místa letos získají ocenění, rozhodnete právě vy. Na vítěze čekají pamětní listy, dárkové poukázky do zahradnictví a drobné ceny.

Prohlédněte si soutěžní fotografie a podpořte svého favorita. Hlasujte pro ty, které vás nejvíce zaujaly, a pomozte vybrat nejkrásnější rozkvetlá místa Chrudimi!

Soňa Poláková, Zdravé město Chrudim

Ozvěny antiky v Chrudimi očima Jaromíra Zajíčka

Srdečně vás zveme na vernisáž výstavy velkoformátových fotografií Jaromíra Zajdy Zajíčka z nově vydané knihy RNDr. Tomáše Pavlíka *Ozvěny antiky v Chrudimi*. Vernisáž proběhne v úterý 3. listopadu 2026 v 18.30 ve výstavní síni Vodních zdrojů Chrudim pod Širokými schody. Vernisáž doprovodí tematická přednáška RNDr. Tomáše Pavlíka, která se uskuteční v 19.00 hodin v přednáškové síni Vodních zdrojů. Vstup zdarma.

Jakub Ženka, Národní geopark Železné hory

Setkání se starostou

Setkání se starostou Františkem Pilným se uskuteční ve středu 4. listopadu od 18.00 hodin v restauraci v Muzeu. Jste srdečně zváni.

Richard Herbst

Setkání se starostou, říjen 2026 (Tiskový úsek)

JUST Centrum Chrudim slaví 4. výročí

Už čtyři roky je *JUST Centrum* v Chrudimi místem, kde se můžete zastavit, přivonět, vyzkoušet a poznat švýcarské přírodní produkty. Při příležitosti 4. výročí otevření vás srdečně zvu na den otevřených dveří, který se uskuteční ve středu 4. listopadu od 10 do 17 ho-

din v JUST Centru na Resselově náměstí v pasáži Žralok. Čeká vás příjemné setkání, ochutnávka švýcarského koření, možnost vyzkoušet bylinné produkty, krémy i doplňky stravy a také malý dárek pro každého návštěvníka – vzorek vynikajícího koření. Přijít může opravdu každý. Vstup je zdarma a není potřeba se předem objednávat. Přijďte se jen tak podívat, ochutnat a poznat JUST – švýcarskou rodinnou firmu s tradicí od roku 1930, jejíž produkty dnes najdete ve 21 zemích světa. Budu se na vás těšit.

Ing. Jana Kosnarová

(Jana Kosnarová)

Benefiční koncert pro Rytmus Východní Čechy, o. p. s.

Rytmus Východní Čechy, o. p. s., pořádá 5. listopadu 2026 od 19.00 hodin svůj 16. benefiční koncert. V Divadle Karla Pippicha v Chrudimi letos vystoupí kapela *Epydemye*.

Tento koncert je součástí každoroční benefiční akce pořádané obecně prospěšnou společností Rytmus Východní Čechy, o. p. s., která podporuje již více než 25 let lidi se zdravotním znevýhodněním v celém Pardubickém kraji. Pomáhá jim s hledáním práce, samostatným bydlením a rozvojem dovedností.

Akce se koná pod záštitou náměstka hejtmana Pardubického kraje Pavla Šotoly.
Vstupenky na koncert v hodnotě 450 Kč lze zakoupit v pokladně Divadla Karla Pippicha, v Turistickém a informačním centru Chrudim nebo on-line na *www.chrudimskabeseda.cz*.

Výtěžek z akce bude použit na podporu lidí se zdravotním znevýhodněním.

Šárka Stará, Rytmus Východní Čechy, o. p. s.

Slavnostní koncert k 20. výročí od založení orchestru

Chrudimská komorní filharmonie slaví dvacet let od svého založení a rádi bychom tuto událost oslavili společně s vámi, naším milým publikem. Za dvě desetiletí se orchestr výrazně proměnil a umělecky posunul. Stále v něm hrají především nadšení amatérští muzikanti, kteří hudbě věnují svůj čas a energii z lásky k ní, ale vedle nich v orchestru dostávají příležitost také ti nejlepší žáci Základní umělecké školy Chrudim. Právě ti s námi vystoupí i na tomto slavnostním koncertě.

Dvacet let bychom ale nemohli slavit bez podpory našeho města. Děkujeme městu Chrudim za dlouhodobou podporu a také za to, že můžeme společně přispívat k tomu, aby Chrudim měla své vlastní kvalitní hudební těleso, které dělá městu dobré jméno i za jeho hranicemi. Velké poděkování patří také Základní umělecké škole Chrudim, s níž nás pojí dlouholetá spolupráce a především společná radost z hudby.

A protože narozeniny mají být především radostné, připravili jsme program, který nebude jen pro milovníky klasické hudby. Čeká vás pestrý průřez různými hudebními žánry a obdobími, slavné filmové melodie, populární hudba i velká díla klasické hudby. Program plný velkého orchestrálního zvuku, známých melodií a silných emocí jsme připravili tak, aby si svůj večer užil opravdu každý.

Smyčcový orchestr ZUŠ Chrudim řídí Pavel Drábek a Chrudimskou komorní filharmonii Martin Profous.

Přijďte s námi oslavit dvacet let Chrudimské komorní filharmonie. Budeme rádi, když u toho budete s námi.

Koncert se koná za podpory města Chrudim. Sobota 21. listopadu v 17 hodin, Divadlo Karla Pippicha. Vstupné 290 Kč / 100 Kč. Předprodej vstupenek: Informační centrum Chrudim, pokladna Divadla Karla Pippicha a online na webu Chrudimské besedy od 19. 10. 2026.

Martin Profous, ředitel ZUŠ Chrudim

Divadlo Karla Pippicha (KodICR)

Podzimní vycházka do Městského parku

Vydejte se v neděli 8. listopadu 2026 od 14.00 hodin na komentovanou vycházku Městským parkem a poznejte jeho dřeviny v pestrých podzimních barvách. Dozvíte se zajímavosti o nově rozmístěných ptačích budkách a správném přikrmování ptáčků. Vycházkou vás provede Naděžda Gutzerová. Sraz je u sochy Kalliopé ve 14 hodin. Účast je zdarma. Akce se koná za podpory Pardubického kraje.

Více informací na tel. 723 004 397 nebo e-mailu *gutzer@centrum.cz*.

red

Hudební pohádka s Kacafírkem

Loutkářský spolek Kacafírek zve malé i velké diváky na veselou hudební pohádku o tom, jak Slunce a Měsíc našly společnou řeč. Děti se navíc mohou těšit na krátké povídání o hudebních nástrojích. Představení se uskuteční v sobotu 21. listopadu 2026 od 10.00 hodin v sále Spolkového domu v Chrudimi. Pohádka je určena dětem od 3 let. Vstupné činí 75 Kč a platí se na místě.

red

Ukládání broučků

Rodinné centrum MAMA KLUB zve malé i velké na tradiční lampionový průvod *Ukládání broučků,* který se uskuteční ve čtvrtek 5. listopadu 2026 od 17.00 hodin. Sraz účastníků je na náměstí U Vodárny pod Širokými schody. Společně se světýlky se vydáme do letního kina, kde na děti i dospělé čeká milý kulturní program. Broučky přijde uspat Klíčenka s Ivou Malinovou a o chutné občerstvení se postarají Mlsný pecivál a Královské dobroty.

Lampiony bude možné zakoupit přímo na náměstí U Vodárny již od 16.00 hodin. Vstup je zdarma. Přijďte si užít kouzelný podzimní podvečer plný světýlek a společných zážitků!

Akci podpořily město Chrudim a společnost MACHR za Chrudim malebnou.

red

Setkání s farmářkou a vítězkou soutěže Peče celá země Eliškou Hlaváčovou

Gymnázium Josefa Ressela v Chrudimi srdečně zve na inspirativní podvečer s naší úspěšnou absolventkou Ing. Eliškou Hlaváčovou. Celé Česko si ji oblíbilo jako vítězku soutěže Peče celá země, Eliška je však nejen skvělou cukrářkou, ale také aktivní farmářkou. Spolu s manželem hospodaří na rodinné ekofarmě v Doupovských horách, kde chovají skot i včely a žijí v souladu s přírodou – právě odtud pramení její hluboký respekt k poctivým lokálním surovinám a tradičnímu řemeslu.

Akce se uskuteční ve středu 25. listopadu 2026 v sále Gymnázia Josefa Ressela.

Ještě před začátkem hlavního programu se otevře v 17 hodin naše improvizovaná školní kavárna. K výborné kávě od Mlsného pecivála si budete moci zakoupit dezerty připravené podle Eliščiných receptů a těšit se můžete také na malou bezplatnou ochutnávku.

Od 18.00 proběhne v sále beseda, kterou provede další absolvent chrudimského gymnázia, moderátor Pavel Kunc. Řeč bude o televizním pečení, vydání nové kuchařky, ale i o každodenním životě na rodinné farmě a o tom, jak příroda a kvalitní suroviny formují její kulinářský svět. V závěru bude prostor pro vaše dotazy, zakoupení a podpis její nové kuchařky i společné fotografování.

Vstupenky na akci lze v předprodeji zakoupit u Mlsného pecivála na Resselově náměstí v Chrudimi. Kapacita sálu je omezena.

Přijďte načerpat atmosféru blížícího se adventu, kulinářskou inspiraci a podpořit studenty naší školy. Těšíme se na vás!

Lenka Michálko a studenti GJR

Vejšlapy KČT v listopadu

středa 4. listopadu
Hradec Králové, 6 km
Sraz v 8.00 hod. na nádraží ČD, odjezd v 8.14 hod.
Vedoucí: J. Kožený

sobota 7. listopadu
Dražkovice – Chrudim, 9 km
Sraz v 9.00 hod. na autobusovém nádraží, odjezd v 9.13 hod.
Vedoucí: D. Neufingerová

středa 11. listopadu
Choltice – Přelouč, 10 km
Sraz v 8.30 hod. na autobusovém nádraží, odjezd v 8.42 hod.
Vedoucí: E. Černotová

sobota 14. listopadu
Týnec nad Labem – Kolín, 14 km
Sraz v 8.30 hod. na nádraží ČD, odjezd v 8.43 hod.
Vedoucí: J. Brožek

středa 18. listopadu
Pomník padlých koní, 9 km
Sraz v 8.00 hod. na nádraží ČD, odjezd v 8.14 hod.
Vedoucí: J. Třasák

čtvrtek 19. listopadu
posezení v restauraci Alfa od 17 hod.

sobota 21. listopadu
Hradec a okolí, 8 km
Sraz v 7.30 hod. na nádraží ČD, odjezd v 7.48 hod.
Vedoucí: G. Hoffmannová

středa 25. listopadu
Okolo Nasavrk, 10 km
Sraz v 8.10 hod. na autobusovém nádraží, odjezd v 8.21 hod.
Vedoucí: Z. Hauerová

sobota 28. listopadu
Rabštejn – Chrudim, 10 km
Sraz v 8.25 hod. na autobusovém nádraží, odjezd v 8.38 hod.
Vedoucí: J. Tesař

Chrudimská muzejní „nej“ (29) –

Předměty spjaté s návštěvou císaře Františka Josefa I. v Chrudimi v roce 1866 uchovávané v Regionálním muzeu v Chrudimi

Prusko-rakouská válka, jejíž 160. výročí si v letošním roce připomínáme, patří k významným mezníkům evropských dějin. Velmi výrazně zasáhla také Chrudim, která se stala nejprve místem, kde byli ošetřováni zranění císařští vojáci, a posléze místem, kde se usadila část pruského okupačního vojska. V muzejních sbírkách je dodnes uchováváno několik předmětů spjatých s těmito osudovými událostmi, zejména soubor šesti fotografií zachycujících rakouské a pruské vojáky.

Dalším vzácným dokladem je dopis pruského generálmajora Witzlebena, ve kterém v roce 1867 zavzpomínal na svůj zdejší pobyt. Zajímavé jsou též tiskem vydané paměti chrudimských obyvatel Aloise Leisera a Ferdinanda Sobka. Vedle toho se v muzejních sbírkách dochovaly také dva šrapnely a dvě střely.

O poznání menší, avšak svým významem hodnotnější, je soubor předmětů spjatých s následnou návštěvou města císařem Františkem Josefem I., který se po konci války vydal na inspekční cestu po Českém království. Jeho návštěva byla naplánována na 4. až 5. listopadu, ovšem už o dva dny dříve do města dorazili jeho tělesní strážci. V neděli, po čtvrté hodině odpolední, se v dáli na silnici vedoucí od Medlešic konečně objevil císařský kočár s doprovodem. Celý průvod dojel až na kraj města, kde se zastavil na silnici poblíž hostince Na Sklepích, kde císař vyslechl slavnostní uvítací řeč městského a okresního starosty Josefa Klimeše. Poté pokračoval směrem ke krajskému úřadu, kde pro něj byly připraveny pokoje. Týž den se konala od šesti hodin slavnostní tabule, při které drželi čestnou stráž, společně s tou císařskou, chrudimští ostrostřelci. O hudební doprovod se postarala místní kapela řízená Aloisem Hniličkou.

Od sedmi hodin se pak konalo představení v místním divadle, slavnostně otevřeném salvou z hmoždířů. Po odrecitování úvodního proslovu a bouřlivém potlesku následoval zpěv národní hymny, po kterém se na jevišti objevil živý obraz zobrazující bohyně míru a štědrosti udělující dary jásajícímu národu. Poté přišla na řadu konečně opera. Jako předehra zazněla slavnostní ouvertura, kterou věnoval k příležitosti otevření městského divadla v roce 1848 městu František Škroup. Samotné představení pak sestávalo ze scén z díla Pěnězokazi od Konradina Kreuze.

Na druhý den ráno byli představitelé města pozváni na audienci, před kterou byl starosta Josef Klimeš vyznamenán řádem Františka Josefa I. Poté následovala prohlídka města a jeho významnějších budov (hlavní chrám, gymnázium), po které nadešel čas odjezdu. Místní ovšem nenechali panovníka odjet jen tak, a tak jej až na hranice okresu doprovodila místní banderistická jízda se zástupci okresního a městského zastupitelstva.

I za svůj krátký pobyt ve městě byl panovník nucen vyřizovat státnické záležitosti. Pro tyto účely používal pero, které po svém odjezdu v Chrudimi na památku zanechal. Bohužel se nám do dnešních

K oslavení nejvyšší přítomnosti
Jeho Veličenstva Císaře a krále
V CHRUDIMI
uspořádáno bude dne 4. listopadu 1866
SLAVNOSTNÍ PŘEDSTAVENÍ
v městském divadle zdejším.

POŘÁDEK.

1.) Začátek představení oznámen bude střelbou z hmoždířů.
Nejdéle za půl hodiny po daném tímto znamení mohou, by každý své místo v divadle zaujal.

2.) C. k. úřednictvo a důstojnictvo dostaví se v uniformě, ostatní pánové v černém oděvu, bílé vesty a bílé plášť kolem krku; dámy v nejslavnějším bálovém obleku.

3.) K dosažení informační známosti, že Jeho Veličenstvo do [illegible] vstoupilo, veškeré obecenstvo povstane a provolá k němu obecenou třikráte „Sláva!“
Opětují interesty.

4.) Opona se zdvihne. Na jevišti shromážděná ochotnická v nejkrásnějším oděvu.

5.) Proslov. Po přednesení provolá se třikráte „Sláva!“

6.) Na to zpívají buďe ochotníky a obecenstvem národní hymna za průvodu hudby.

7.) Tableau; při kterém obecenstvo stálí buďe na počátku obrazu jsouc k tváři Jeho Veličenstva. Ku konci provolá se „Sláva!“ Obecenstvo usedne.

8.) Ouvertura.

9.) Scena z opery „Pěnězokazi“ [illegible]

Tištěný pořádek slavnostního představení v městském divadle

dob nezachovalo, součástí muzejních sbírek se ale stala krabička, ve které bylo uchováváno. Dodnes v ní leží lísteček s rukopisem Aloise Leisera, na který vepsal: *„S tím perem císař pán podepsal dekret na min. Beusta, datováno 30. 10. 1866, povolání jeho co ministra venkovských záležitostí a poděkování a loučení s českým národem při odchodu ze země“*. Vedle něj je součástí sbírkového fondu muzea také tištěný pořádek slavnostního představení v městském divadle. Neméně zajímavý je také portrét starosty Josefa Klimeše, namalovaný sice Františkem Müllerem až roku 1898, avšak zachycující ho i s uděleným řádem. A co ten možná nejdůležitější předmět připomínající návštěvu císaře v Chrudimi, samotný řád? V muzejních sbírkách se jeden exemplář tohoto vyznamenání nachází, bohužel však bez jakékoliv přímé vazby na osobu Josefa Klimeše. Okolnosti jeho nabytí jsou poznamenány jen krátkou poznámkou („Ze starých muzejních sbírek.“). Je pravděpodobné, že je to skutečně on. Jistotu však nemáme.

David Richter, Regionální muzeum v Chrudimi

Krabička, v níž bylo uchováváno pero, které císař v Chrudimi používal

Chrudim včera a dnes

Tento snímek zachycuje původní budovu továrny na obuv F. L. Poppera. Postavena byla v roce 1925 podle návrhu projekčního ateliéru firmy C. T. Steinert z Frankfurtu nad Mohanem. Ve své době šlo o velmi moderní budovu, která obsáhla téměř celý proces výroby obuvi. Byly zde prostorné sály osvětlené velkými okny s dvojitými skly, která dobře izolovala. V pátém patře bylo umístěno skladiště svrškové kůže a výrobna modelů. Ve čtvrtém patře byla krájírna svrškových kůží, stroje pro ražení značek, štípací stroje a stroje na měření kůže. Ve třetím patře se nacházela svrškárna vybavená šicími stroji. Ve druhém patře byla cvikárna a pudárna a zařízení pro výrobu rámové obuvi. V prvním patře se nacházela cídírna spodkové kůže, kopytárna, stroje na hlazení kopyt a dírkovač pro vytváření vzorů. V přízemí byla úpravna hotové obuvi s žehlicími a číslovacími stroji. Všechna oddělení uzavírala expedice. V podzemí bylo umístěno skladiště spodkové kůže. V každém poschodí byly uklízečky, které zajišťovaly nepřetržitý úklid. Zaměstnanci měli za malý poplatek k dispozici sprchy a šatny a celá budova byla centrálně vytápěna. Snímek je z roku 1953, tehdy zde byly punčocháry Eva.

Veronika Lánská

Na minutu s...

Vážení čtenáři,

měsíc listopad se pro svůj název a sychravé počasí se šustícími listy pod nohama dostal do názvu mnoha literárních děl jako připomínka toho, že něco skončilo a vítr to odvál do nenávratna. A s nastávající „vládou tmy“ přichází pochmurná nálada. S tím vším tak nějak koresponduje i svátek zesnulých, lidově nazývaný Dušičky. Pokud ovšem dušičky nevnímáme jako svátek rodiny, jako příležitost k poděkování a pocitu vděčnosti za dobré lidi po našem boku, byť jen do času. Zatímco u nás je spíše zvykem prožívat svátek jako tichou osobní vzpomínku, z anglo-amerických zemí k nám už před časem začal pronikat svátek Halloween, který se chce se smrtí porvat halasněji a čelit strachu z ní její karikaturou v podobě strašidelných masek a vyřezávaných dýní. O původním názvu a původu tohoto svátku a o jeho vývoji v čase by mohla být samostatná studie, tomu se ale věnovat nechci. Pokud však i tento způsob vede k otázkám, které se dotýkají smrti a přirozeného strachu z ní, a touze po hledání nějaké duchovní reflexe a smyslu života, proč ne.

Budeme-li čerpat z Bible, dozvíme se mimo jiné, že smrt není konec života. Zní to paradoxně, ale biblická zvěst o tom vypráví na mnoha místech. Hospodin o sobě mluví jako o Bohu živých, i když vyjmenovává lidi, kteří jsou v čase jeho řeči již z lidského pohledu dávno mrtví.

I my můžeme cosi podobného zažívat, protože ti, které jsme znali a již mezi námi nejsou, nás svým odkazem provázejí dál. To se týká též těch, které už přes propast času neznáme jménem – také jejich odkaz je mezi námi přítomný. I jim tedy patří vzpomínka, poděkování a zapálení svíčky jako symbolického světla života.

Nebojme se tedy, měsíc listopad není smutný. Jen nás načas nutí přibrzdit a trochu se zamyslet nad tím naším bytím. Snad se nám to bude společně dařit.

Tereza Š. Koselová, farářka Církve československé husitské

Chrudimský zpravodaj

Chrudimský zpravodaj č. 11/2026.

Vychází 1. listopadu 2026. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vydává město Chrudim, Resselovo náměstí 77, 537 01 Chrudim I, IČO: 270 211, DIČ CZ 00270211.

Redakce: Kristýna Hanauerová, Libor Dufek, Daniela Širáková. Telefon redakce: 469 657 147, e-mail: *zpravodaj@chrudim-city.cz*. Redakční rada: Richard Herbst, František Chmelík, Pavel Kobetič, Aleš Nunvář, František Pilný, Jana Stehlíková. Jazyková úprava: Bohumila Novotná. Autor příspěvku odpovídá za věcnou a jazykovou správnost.

Redakce neručí za obsah příspěvků externích dopisovatelů. Náklad 11 000 výtisků. Předtisková příprava a tisk Samab press group, a. s., Brno. Registrováno Ministerstvem kultury České republiky pod značkou MK ČR E 11846. Vychází 1× měsíčně. Distribuce zdarma do všech domácností na území města Chrudimě. Přetisk povolen pouze se svolením vydavatele. Uzávěrka čísla 12. října 2026.